

[Formanden]

»Hvordan agter Danmark i FN's generalforsamling at arbejde aktivt for international afspænding og nedrustning?«

(Forespørgsel nr. F 12).

Med skrivelse af 11. november 1985 har justitsministeren fremsendt beretning om undersøgelse af statens forskudsvisse udbetalinger til arbejdsløshedskasserne til dækning af udgifterne til arbejdsløshedsdagpenge m.v.

Beretningen er omdelt til tingets medlemmer.

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Ministeren for Grønland (Tom Høyem):

Hermed tillader jeg mig at fremsætte:

Forslag til lov for Grønland om forlængelse og fornyelse af kollektive overenskomster og aftaler m.v. og om ændring af dyrtidsregulering.

(Lovforslag nr. L 70).

Det offentlige aftalenævn, der i medfør af lov nr. 182 af 14. maj 1980 med virkning fra 1. april 1981 har overtaget forhandlingskompetencen for det offentlige område i Grønland, har ført forhandlinger med en række grønlandske og danske lønmodtagerorganisationer med henblik på en fornyelse af kollektive overenskomster og aftaler m.v. for perioden 1985-87.

Under forhandlingerne har aftalenævnet søgt at indgå aftale med de berørte lønmodtagerorganisationer om en sådan suspension af den gældende dyrtidsreguleringsordning, at udviklingen i pengeindkomsterne herved kunne bremses og lønstigningstakten dæmpes, idet en fortsættelse af den automatiske dyrtidsregulering af lønninger m.v. i Grønland vil medføre, at de samlede lønstigninger vil blive af en betydelig størrelsesorden.

Dette er lykkedes med samtlige grønlandske lønmodtagerorganisationer, med Landsorganisationen i Danmark, LO - vedrørende diverse udsendte håndværkergrupper m.v. - samt med Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund, hvorimod en række andre fagorganisationer har iværksat strejker og blokader. Tjenestemandorganisationerne har i oktober måned meddelt, at de betragter forhandlingerne som afsluttet, hvilket betyder, at jeg i medfør af den grønlandske tjeneste-

mandslovs § 42 herefter er forpligtet til at fremsætte lovforslag.

Maskinmestrene, som har blokeret stillinger siden 1. september 1985 på et område, hvor der i forvejen er et stort antal ubesatte stillinger, har afvist at indgå en aftale med det offentlige aftalenævn om friholdelse af visse stillinger fra blokaden.

En forlængelse af konflikten på dette område kan hurtigt medføre, at el- og varmekværker lammes, hvilket for den enkelte by i Grønland kan betyde, at boligerne ved de lave udendørs temperaturer bliver ubeboelige, og at institutioner må lukke, fordi varmforsyningen afbrydes.

Sygeplejerskerne har siden 1. oktober 1985 etableret blokade og har fra samme tidspunkt iværksat strejke på væsentlige afdelinger på 3 af de største hospitaler i Grønland, herunder på Dronning Ingrid's Hospital i Godthåb.

På de strejkeramte sygehuse er der indgået aftale med sygeplejerskerne om vagtberedskab, men dette beredskab har vist sig klart utilstrækkeligt, og sygeplejerskerne har afvist at indgå en forbedret beredskabsaftale.

Specielt for maskinmester- og sygeplejeområdet må man befrygte, at en yderligere forlængelse af de løbende konflikter hurtigt vil få vidtrækkende konsekvenser for det grønlandske samfund.

Grønlands hjemmestyre har under et møde i København den 4. november 1985 klart udtalt, at man finder det nødvendigt, at der straks gribes ind i den foreliggende situation for at afværge de katastrofale virkninger for borgerne, som en forlængelse af konflikten vil medføre.

Det nu fremsatte lovforslag har været forelagt Grønlands hjemmestyre til udtalelse i overensstemmelse med § 12 i lov nr. 577 af 29. november 1978 om Grønlands hjemmestyre.

Hjemmestyret har i en telex svaret følgende:

»Landsstyret besluttede her på landstingets vegne at give tilslutning til det foreliggende udkast.

Landsstyret konstaterer med tilfredshed, at forslaget i § 3 indeholder en bestemmelse om, at de foreslåede lønfremgange skal lægges på de faste lønde.

Dette skal ses på baggrund af, at man i overenskomstperioden ønsker at intensivere arbejdet med at fastsætte principielle ret-